

MEGHÍVÓ

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya, a régi magyar irodalomtörténeti oktató- és kutatóhelyekkel közösen tisztelettel meghívja Önt a **2023. június 27-én**, kedden délután 16 órakor kezdődő vitaülésére:

BENE SÁNDOR

A reneszánsz ideje és a Petrarca-örökség

Az előadás egy filológiai megfigyelésből indul ki: a jórészt még középkori szerzőként számon tartott magyar karthauzi szerzetes, Andreas Pannonius, politikai és teológiai munkáiba nagy tömegű jelöletlen Petrarca-idézetet és parafrázist épített be. Ezek a hivatkozások lényegi, a művek koncepcióját meghatározó helyeken tűnnek fel, és az életművön belül is fordulatot jeleznek, egyértelműen máshová tájoltva be Andreas eszmetörténeti pozícióját, mint ahol azt az irodalomtörténeti kézikönyv a hatvanas években kijelölte. Mégsem tűnik egyszerű feladatnak a hiba javítása: ugyanis szerzőnket nincs hová áthelyezni. Itáliai és európai viszonylatban a humanista irodalom egymásra következő hullámait a Petrarca-kultusszal, majd az attól felvett távolsággal szokás mérni, Coluccio Salutatiól Leonardo Bruni nemzedékéig, Rudolphus Agricolától Erasmusig és az erasmistákig. A kézikönyvben viszont nincs olyan hely, ahova Andreas Pannonius „áthelyezhető” volna. A korábbi kutatásban (Horváth János, Huszti József, Kardos Tibor munkáiban) a magyar kora reneszánsz szempontjából meghatározó jelentőségű Petrarca-örökség szinte nyomtalanul eltűnik a történeti narrációból. Az előadás részint a korabeli anyagból (Vitéz János és Janus Pannonius Petrarca-referenciáiból) próbálja pótolni a hiátust, részint viszont, a szokásosnál talán erősebb hangsúllyal is, az értelmező keret módosulásának tudománytörténeti okait kutatja. A végén kiderül, Andreas Pannonius esete nem önmagában érdekes, hanem azért, mert jelzi az anomáliát a magyar kora reneszánsz irodalomtörténeti időszámításában

Az előadás helyszíne: BTK Irodalomtudományi Intézet, Bp., 1118. Ménesi út 11–13., első emeleti tanácsterem. Az előadásról felvétel készül, amely a következő előadás után lesz elérhető a <https://mtabtk.videotorium.hu/> portálon.

Egyúttal tájékoztatom a Rebakucs tág kutatóközösségének tagjait az intézeti Reneszánsz Osztály elmúlt és elkövetkezendő időszakának eseményéről.

- 1) Június 13-án került sor az Oláh Miklós-levelezést közreadó kritikai kiadás 2. kötetének bemutatójára Kasza Péter (SZTE-OSZK), Tóth Gergely (BTK TTI) és a kötet szerkesztője, Szilágyi Emőke Rita részvételével. A kötet a Reciti oldaláról letölthető: <https://www.reciti.hu/2023/7807>
- 2) Új Lendület-kutatócsoport alakul a Reneszánsz Osztályon *Humanista kánonok és identitások a Magyar Királyságban 1450–1630* címmel. A csoportot Szilágyi Emőke Rita vezeti, tagjai: Bartók István, Békés Enikő, Draskóczy Eszter, Fellegi Zsófia, Molnár Annamária, Móré Tünde, Nagy Levente (ELTE), Palkó Gábor, Papp Ingrid.

Szívélyes üdvözléssel:
Kecskeméti Gábor
igazgató